

"Oktyabrın 18-i səhər mənə zəng vurdur, sevina-sevinə "Füzulinin azad etdi, artıq bizimdir" dedi. Düzdür, ondan bir gün önce Ali Baş Koman dan İlham Əliyev Füzulinin azad olunması xəbərini elan etmişdi. Yeni xəbərimiz var idi, amma qələbə xəbərini oğlumun dilindən almaq, üstlik bu qələbədə onun da payı olduğunu bilmək məni daha da sevindirdi, fərəhənləndirdi" - bu sözü İkinci Qarabağ Savaşının iştirakçısı, şəhid Vüsəl Şahmarlı haqqında danışan atası Mərdan Tarverdiyev söylədi.

Daha sonra emisi ile əlaqə saxlayır, şad xəbəri ona da çatdırır "Bir neçə dəqiqə sonra hückuma keçəcəyik" deyir və əlavə edir: "Şəhid olsam, menimlə fəxr elə, qürur duy ki, sənin belə qardaşın oğlu var". Döyüş yoldaşlarının dediyine görə, ailəsi ile danışandan bir saat sonra şəhid olur.

Füzuli şəhərinin düşmən tapağından azad edilməsində, bu sevincin bütün azərbaycanlılara yaşadılmasında böyük payı olan şəhidimizi yaxından tanıyaq.

Qeyd edək ki, Vüsəl Şahmarlı 11 oktyabr 1996-ci ilde İmisi rayonunun Sarıxanlı kəndində anadan olub. Ailəsi Rusiyaya köcdüyü üçün 1-ci sinfə Rusiyadan Tümen şəhərində gedib. 4-cü sinif bitirəndə, aile Azərbaycanca qayıdır, Vüsəl orta təhsilini 138 sayılı tam orta məktəbdə davam etdirir. Məktəbi bitirəndən sonra isə 2014-cü ilde hərbi xidmətə yollanır. Qayıtdıqdan sonra isə biznesle məşğül olur. İkinci Qarabağ Savaşı dövründə isə ehitatda olan atıcı əsər olaraq orduya çağırılır, təlimlərdə iştirak edir, oktyabrın 6-da isə döyüşlərdə iştirak etmek üçün Füzuli rayonuna gedir.

"ŞƏRƏFLƏ YAŞADI"

Anası Sevər Səfərovanın sözlərinə görə, Vüsəl təkcə ailənin sevimliyi deyildi, həm de onu tanıyan hər kəsin sevgisini, hörməti ni qazanırdı: "Rusiyada Vüsəlin uşaqlığı çox gözəl keçib. Dil, din fərqi olsa da, orda özüne çox yaxşı dostlar qazanmışdı. Həm sinif

yoldaşları, həm də yaşadığımız binadaki, məhəllədəki uşaqlarla gözəl münasibəti var idi. Vətənə gələndən sonra da burda çox qısa müddətdə yaxşı dostları oldu, müəllimlərin, sinif yoldaşlarının, məhəllədəki insanların sevgisini, hörmətini qazandı. 24 il bu dün yada qonaq oldu, amma baxıram ki, bu yaşa hər şeyi sığdırıb. Qeyrətli, namuslu, şərəfli yaşadı, ətrafindakıların hörmətinə qazanırdı. Hərə gedibse, harda olubsa, həmişə özüne hörmət qazanıb. Çağırış gəlməmişdən 3 gün əvvəl yeni işə düzəlmişdi. Şəhid olandan sonra yas mərasimində 3 gün birgə işlədiyi iş yoldaşları da gəlmişdilər. Deyirdilər ki, 3 gün bizim işlədi, amma qəlbimizdə xüsusi yer tutmuşdu. Deyirmişlər ki, bu necə qeyri-adı insandır? 3 gün ərzində necə insan olduğunu göstərmüşdi. Harda 1-2 saatlıq da olurdusa, orda hörmət, sevgi qazanırdı. Fəxr edirəm ki, elə oğlum olub".

Anası deyir ki, Vüsəlin ali təhsil almaq arzusu da olub, amma gerçəkləşmir, o da digər

dü, amma vətəne bağlılığı çox idi. Vətəni, bayraqı sevirdi. Bayraq günü, Qurtuluş günü, Müstəqillik günü olanda, sosial şəbəkədə Heydər Əliyevin "Mən fəxr edirəm ki Azərbaycanlıyım" videosunu paylaşırdı. Azərbaycanlı olmağı ilə fəxr edirdi".

Sevər xanım oğlunun tabutunun onun ciyinləri üstündə getdiyi böyük ağrı ilə qeyd etdi: "Şəhid olmamışdan əvvəl iki yaralı döyüş yoldaşını xilas edib. Onları xilas edəndən bir-iki dəqiqə sonra düşmən arxadan snayperlə vurub. Balamın onurğasından keçib. Orda da şəhid olub. Balamın son sözü isə "ana" olub. Mənim tabutum onun ciyində getməli idi, amma tale ele getirdi ki, mən onun tabutunu ciyinimdə aparmalı oldum. Başımın üstündə apardım. Çünkü balam şəhid idi. Ağır olsa da, şəhidlik mövəmin nə olduğunu bilirəm. Təntəneli günləri çox sevirdi, 18 oktyabr kimi. Elə 18 oktyabrda da şəhidlik zirvəsinə ucaldı".

Geyinib-keçinib, ətirlənib, gülə-gülə cəbhəyə gedən şəhid "Heç vaxt döyüş meydanında kimisə tək qoyub getməzdi"

"ONU ARXAM-DAYAĞIM BİLIRDİM"

Atası Mərdan Tarverdiyev deyir ki, həmişə Vüsəl kimi oğlu olduğu üçün fəxr edib: "Çox qabiliyyətli, qanacaqlı, böyük-kiciklilikləri bilən, qohum-əqrəbə içerisinde hörməti olan oğul idi. Onu arxam-dayağım bilirdim. Elə bir oğul böyüdüyüm üçün fəxr edirdim. Nə isə bir iş tapşırsam, öhdesindən qısa vaxtla gəldi. Sevinirdim, fərəhənləndim ki, bacarıqlı oğlum var. İndi də fəxr edirəm ki, elə bir oğlum olub. Azərbaycanın

işğal altında olan torpaqlarının azad edilmesi uğrunda döyüşdürü və şəhid oldu. Həmişə başımıza uca tuturdur, indi də tutdu".

Vüsəl, həm də Aprel döyüşlərinin iştirakçılarından olub. Atası bildirdi ki, Vüsəl "kaş mühərribə dayanmazdı, torpaqlarımızı geri alardıq" deyirmiş: "Vüsəl 2016-ci il aprelin 1-də hərbi xidmətinə başa vuracaqdı. Həmin vaxt aprel döyüşləri başladı, o döyüşlərdə də iştirak etdi. Aprel döyüşü qısa müddət davam etdi, həmişə istəyirdi ki, torpaqlarımız azad olunsun, o da döyüşlərdə iştirak etsin. Gələndən sonra dedi ki, kaş mühərribə dayanmayındı, torpaqlarımızı azad edəydi. Vətən, torpaq, el-obası üçün yanın, vətənini, bayraqını sevən oğul idi. 2020-ci ilin sentyabrın 21-də çağırış geldi və o, hərbi komissarlıqlığı getdi. Bir müddət hərbi hissədə telim keçidlər. Sentyabrın 27-si mühərribə başşayanda, onlar hələ də telimdə idilər, danışanda deyirdi ki, əsgərlək də olmuşuq, 24 yaşım var, orda mühərribə gedir, biz hələ telim keçirik. Biz döyüşdə olmaliyiq. Oktyabrın 6-sı sevinərkən zəng vurub döyüşə getməsi xəbərini verdi. Füzuli bölgəsində döyüşə başlandı. Deyirdi ki, Qarabağ bizimdir və onu geri alacaqıq".

"HAQSIZLIĞA SUSMURDU"

Döyüş yoldaşı Xalıq Həsənzadə Vüsəli qısa müddətdə çox yaxşı tanıdığını deyir: "Vüsəlla döyüşə getmemişdən once iştirak etdiyimiz timdən tanış oldaq. Oktyabrın 6-da döyüşdə iştirak üçün bizi Füzuliye apardılar. Şəhid olana qədər də bir yerde oludur, bir yerde döyüsdür, əməliyyatlarda iştirak etdi. Müharibə elə yerdir ki, adamları tanımaq üçün elə də çox vaxt lazımlı olsun. Qısa müddətdə onu tanıdım. Heç vaxt döyüş meydanında kimisə tek qoyub getməzdi. Son nəfəsinə kimi yanında olmağa çalışırı. Hamımız bełə idik, bir-birimiz üçün canımızdan keçməyi hər an gözə alırdıq. Vüsəl şəhid olanda, bizim qrup 2-3 gün özüne gələ bilmedi".

Dostu, adaşı Vüsəl İbrahimov şəhidimizle olan 14 illik dostluğun danışı: "Vüsəl Rüssiyadan gələndən sonra dost olduq. Aramızda ilk bağ yaranan adımızın eyni olması idi. Sonra da maraqlarımız, səhəbetlərimizin uyğunluğu və s. 14 il dostluq etdi, bir dəfə de olsun münasibətimiz korlanmadı, heç nə de dostluğun muzaya mane olmadı. Nə problem olsa, oturub şirin dille danışırıq, həll edirdik. Qoymurdug ki, cüzi bir problem dostluğumuza mane olsun. Men ona dost yox, qardaş deyirdim. Elə biliydim ki, bir yox, iki qardaşım var. Haqsızlıqla susmurdı. Onu tanıdigəma gündən həmişə bunan şahid olmuşam. Haqsızlıqlı olurdusa, mütəqərəksiyə verirdi".

Bəli, haqsızlıqla susmaya Vüsəl Azərbaycanın haqqı olan doğma torpağını geri qaytarmaq üçün dəsusmadi, bunun üçün öz caninan dan keçdi.

Qeyd edək ki, Vüsəl Şahmarlı ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Aygün Asımqızı

"ONU NƏ QƏDƏR ÇOX SEVDİYİMİ BİLDİRDİM"

Döyüşdə olduğu müddətdə isə tez-tez ailəsi ilə əlaqə saxlayırmış. Bir zəngdə isə atasından halallıq isteyir: "Biliydi ki, fikrimiz ondadır, ona görə, imkan tapdıqca zəng vurdu, yaxşı olduğunu deyirdi. Bir gün axşamıştı zəng elədi. Dedi ki eməliyyata gedirəm, hücumu keçirik. Hər şey ola bilər. Öz aləmində şəhidlik zirvəsini nəzərdə tutub bunu deyirdi. Xahiş etdi ki, 24 ilde nə əziyyətimi çəkibsinə, halal ele. Tutuldum, telefonu anasına verdim. Heç kima heç nə demədim, amma gecəni yata bilmədim. Səhəri gün yenə əlaqə saxladı, onu nə qədər çox sevdiyimi bildirdim. Onun haqqında danışmaq çox çətindir".